

АДАПТИВНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ПСИХОЛОГІВ: ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУПРОВІД

Ольга ГОРБАЧОВА, молодший науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України, імені В. О. Сухомлинського, НАПН України, магістрант ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент В'ячеслав СУПРУН), Київ, Україна.

Adaptive Foundations of Training Military Psychologists': Information Support

Olha HORBACHOVA, Junior Researcher of the Department of Scientific Information and Analytical Support of Education, V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine, NAES of Ukraine; Masterstudent at the University of Education Management. National Academy of Educational Sciences of Ukraine (Scientific Supervisor – Ph.D (in Economics), Docent Vyacheslav SUPUN), Kyiv, Ukraine.

email: olyabondd@gmail.com, ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0009-1032-802X>

Під час повномасштабного вторгнення та тривалої збройної агресії проти України значно змінився характер військової служби, а психологічне навантаження на військовослужбовців зросло. Постійна небезпека, втрата побратимів, тривале перебування в зоні бойових дій, поранення та полон призводять до збільшення кількості гострих стресових реакцій та психологічних порушень.

У таких умовах роль військового психолога стає надзвичайно важливою. Саме він допомагає військовим зберігати психологічну стійкість, підтримує бойову готовність підрозділів і сприяє відновленню психічного здоров'я. Сучасна війна висуває нові вимоги до професійної підготовки психологів, що виходять за межі стандартних академічних програм.

Особливістю роботи військового психолога є потреба діяти в екстремальних і часто непередбачуваних умовах, працюючи з різними категоріями військових – від новобранців до ветеранів бойових дій. Тому навчання психологів має включати адаптивні підходи, які допомагають ефективно реагувати на змінні умови служби.

Актуальність підготовки військових психологів полягає у необхідності модернізації системи професійного навчання відповідно до сучасних викликів війни, що спричиняє впровадження адаптивних засад і формування професійної компетентності фахівців [1].

Інформаційний супровід як ключова адаптивна засада.

Під час підготовки військових психологів інформаційний супровід забезпечує своєчасний обмін даними, ефективну комунікацію з підрозділами та оптимізацію навчального процесу. Він допомагає майбутнім фахівцям швидко орієнтуватись в складних умовах і приймати обґрунтовані рішення.

В умовах постійних змін і складних викликів служби дозволяє:

1. Оперативно оновлювати знання.
2. Корегувати методи та підходи відповідно обставин.
3. Забезпечувати психологічну безпеку особливого складу.
4. Формувати навички самостійного аналізу, критичного мислення та швидкого прийняття рішень.
5. Підтримувати морально-психологічний стан військових та стабільність підрозділів [2].

Тому, інформаційний супровід є одним ключових заходів у підготовки військових психологів. Тому що він забезпечує професійну готовність до роботи в умовах сучасних викликів війни.

Список використаних джерел

1. Попук Yu. Psykholohichna stiiikist viiskovosluzhbovtsiv pry vykonanni boiovykh zavdan. Ukraina, 2023. <https://pt.khmnu.edu.ua/index.php/pt/article/view/132>
3. Pylypchuk Ya. V. Information and analytical support for the professional training of military psychologists in the context of national-patriotic education. Robota pro informatsiino-analitychnyi suprovid pidhotovky viiskovykh psykholohiv. Ukraina, 2025. <https://lib.iitta.gov.ua/745775/>

АДАПТАЦІЯ ЦИФРОВИХ БІБЛІОТЕЧНИХ СЕРВІСІВ НА ЗАСАДАХ ЛЮДИНОЦЕНТРОВАНОСТІ

ЖИГАЛЮК Ангеліна, молодший науковий співробітник відділу цифрових технологій і комп'ютерного забезпечення Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В.О. Сухомлинського НАПН України, м. Київ, Україна

ADAPTATION OF DIGITAL LIBRARY SERVICES ON THE BASIS OF HUMAN CENTEREDNESS

Anhelina ZHYHALIUK, Junior Researcher of the Department of Digital Technologies and Computer Support of the V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine

email: zhigalyuk.angelina@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0005-4155-8152>

Цифрові технології нового покоління – штучний інтелект, Інтернет речей та хмарні обчислення – докорінно змінюють ландшафт сучасної науки та освіти. У глобальному дискурсі цифрової трансформації провідне місце посідає концепція Суспільства 5.0 (Society 5.0). На відміну від суто технологічних підходів, ця парадигма ставить у центр людину і якість її життя, прагнучи гармонізувати економічний прогрес із соціальними потребами [2]. Принципи етичності, прозорості та людиноцентрованості, що закладені в цю модель, стають фундаментальними для адаптації сучасних бібліотечних сервісів, перетворюючи їх на активне середовище підтримки інтелектуального потенціалу особистості.

У цьому контексті постає завдання переосмислення інструментарію бібліотечного середовища крізь призму людиноцентрованості. Оскільки через зір людина отримує 80–90% інформації, адаптація бібліотечних систем має базуватися на механізмах природного сприйняття. Це означає перехід до мультимодальних інтерфейсів, які підлаштовуються під індивідуальні стилі користувачів і синхронізують текст із візуальними образами. Такий підхід запобігає когнітивному перевантаженню та дозволяє досліднику швидше розуміти складні наукові дані.

Людиноцентрована адаптація перетворює бібліотеку на активний інструмент розвитку особистості в межах Суспільства 5.0. Врахування того, що фокус уваги на об'єкті триває до 90 секунд, вимагає від цифрових сервісів чіткої структури та динамічності. Використання естетичного дизайну та зрозумілої символіки не лише впорядковує масиви знань, а й емоційно залучає користувача. У результаті бібліотека стає не просто базою даних, а комфортним цифровим середовищем, що стимулює критичне мислення та інтелектуальний ріст [1].

Практична реалізація людиноцентрованості в бібліотечних сервісах нині спирається на синергію UI/UX-дизайну. Цілісність графічного оформлення та архітектури сайту структурує інформаційний простір, де візуальні акценти й зручна навігація спрямовують увагу користувача. Дотримання принципів простоти й послідовності мінімізує розумове